

Meetnet Urbane Soorten (MUS)

Nieuwsbrief juni 2012

Het nationale stadsvogelmeetnet MUS is opgezet door SOVON Vogelonderzoek Nederland en Vogelbescherming Nederland om de aantalsontwikkeling en verspreiding van broedvogels in bebouwde gebieden goed in beeld te brengen. De resultaten vormen ook een indicator voor de milieukwaliteit van onze directe woonomgeving.

Alweer de derde avondronde, 15 juni-15 juli!

Beste MUS-teller,

Zo'n voorjaar vliegt voorbij en we zitten nu alweer in de derde telperiode. De tweede telling (15 mei-15 juni) is gedaan onder wisselvallige weersomstandigheden. In mei was de temperatuur bovengemiddeld maar in juni is het tot op heden koel en de hoeveelheid zon blijft achter. Op dit moment zijn er 570 tellingen ingevoerd van de eerste telling en 485 van de tweede telling wat een mooi aantal is, zeker gezien de weersomstandigheden! Ik hoop dat degene die de telling nog moet invoeren dat snel doet. Hieronder een kort overzicht van de voorlopige resultaten.

Resultaten

Op dit moment zijn er ruim 244.000 vogels doorgegeven verdeeld over 153 soorten. Dat is vergelijkbaar met vorig jaar. Ook zijn er 2455 zoogdieren geteld met Konijn (1220), Kat (860), Haas (220) en Eekhoorn (53) het meest. Voor een aantal soorten wordt een voorlopige indruk gepresenteerd om te zien hoe 2012 het doet vergeleken met 2011 (tabel 1).

Tabel 1. Het landelijk gemiddelde aantal per postcodegebied van 11 soorten tussen 2011 en 2012. Aantallen zijn voorlopig en niet gecorrigeerd en geselecteerd op punten die in beide jaren geteld zijn (foto Spreeuw, Otto Kwak).

soort	2011		2012	
	1	2	1	2
Meerkoet	3,8	3,6	4,5	3,8
Scholekster	1,4	1,7	1,3	1,2
Halsbandparkiet	1,9	2,1	1,5	2,1
Winterkoning	4,8	4,9	5,0	5,1
Merel	21,7	24,3	21,7	24,2
Zwartkop	3,4	3,4	2,7	3,5
Fitis	1,1	0,7	0,9	0,6
Koolmees	14,7	9,6	14,3	9,5
Spreeuw	8,7	9,8	8,1	8,8
Huismus	15,8	19,6	15,2	18,9
Konijn	0,8	1,8	0,8	1,5

De Meerkoet en Winterkoning lijken de korte maar hevige vorstperiode in de afgelopen winter goed doorstaan. In de voorlopige resultaten zijn ze beide licht toegenomen. Opgemerkt moet worden dat we niet weten als er helemaal geen vorst was hoe het ze dan was vergaan, wellicht een grotere toename. Bij de standvogels zijn de Halsbandparkiet, Merel en Koolmees gelijk gebleven. Een lichte afname laat de Huismus zien en een duidelijke afname Scholekster en Spreeuw. In de afgelopen winter werd al melding gemaakt van veel dode Scholeksters tijdens de vorstperiode. Dit lijkt ook zijn uitwerking te

hebben op aantallen in het stedelijke gebied. Dat de soort in de afgelopen 5 jaar MUS is toegenomen (in tegenstelling tot de dramatische afname in agrarisch gebied) maakt de afname nog dramatischer. De Spreeuw zit al jaren in mineur en ook 2012 lijkt daar niet van af te wijken. De Zwartkop verblijft in de winter in Zuid-Europa en Noord-Afrika en de aantallen lijken stabiel. De afname van de Fitis, een Afrikaganger in de winter, kan te maken hebben met de droogte in de Sahel. Ook kunnen omstandigheden tijdens de trek van invloed zijn geweest of werden er vorig jaar weinig jongen groot. Daarnaast kan ook een combinatie van factoren mee spelen wat overigens ook voor de aantallen van andere soorten geldt. Bijzonderheden waren een Kleine Zilverreiger (Almere), Rouwkwikstaart (A'dam), Cetti's Zanger (Zeeuws Vlaanderen) en al 18 Slechtvalken, vooral in het zuidelijke deel van het land.

Recent verschenen

Het broedvogelrapport van 2010 is afgelopen week verschenen en bij een aantal soorten wordt ook MUS behandeld. Het hele rapport is in te lezen of te downloaden via http://www.sovon.nl/pdf/Rap2012-1Broedvogels_in_Nederland_2010LR.pdf Wil je een exemplaar ontvangen dan stuur even een mailtje naar jan.schoppers@sovon.nl Ga naar <http://www.sovon.nl/default.asp?id=132> voor de hele SOVON-Nieuws.

Tips voor de tellingen en de invoer

MUS is een monitoringmeetnet en het van belang dat tellers proberen hun eigen gebied zo lang mogelijk te blijven tellen. Doordat MUS eenvoudig van opzet is hopen we dat dit lukt. Als je door omstandigheden een jaar niet kunt tellen hoeft dat echter niet meteen een definitieve afmelding te betekenen. Bij de derde telperiode (15 juni-15 juli) gaat het om de avondtelling (te doen tussen 19.00-22.00 uur) waarbij er speciale aandacht is voor de Gierzwaluw, maar de andere soorten tellen ook mee. Bij de **Gierzwaluw** zowel de **laag als de hoogvliegende vogels** tellen. Zie je dezelfde groep op meerdere telpunten dan slechts op 1 telpunt invoeren. Kijk voor tips voor het tellen en invoer op http://www.sovon.nl/pdf/Tips_voor_tellingeninvoer_MUS.pdf

Zoogdieren tellen ook mee

Vanaf 2009 bieden we ook de mogelijkheid (facultatief) om de zoogdieren door te geven. Ook bij andere tellingen van SOVON (BMP en PTT) wordt dit al jaren gedaan. Het blijken waardevolle gegevens, niet in de laatste plaats voor onze zustervereniging de Zoogdierverseniging. Belangrijk is om in het oog te houden dat het tellen van zoogdieren niet ten koste mag gaan van de vogels binnen de 5 minuten telperiode. Beter is dan om de zoogdieren direct na de 5 minuten te tellen en noteren. Naast Konijn, Haas, Eekhoorn en Egel gaat het ook om de Kat. Net als bij de vogelsoorten kun je zelf ook van de zoogdieren via de invoer met 'Verspreiding' een kaartje maken.

Meer informatie: op de MUS-pagina van SOVON <http://www.sovon.nl/default.asp?id=367>

Vragen? Waarnemerscode of wachtwoord vergeten, neem dan gerust even contact op met Jan Schoppers, SOVON Vogelonderzoek Nederland
024- 7 410 410, mus@sovon.nl

Van Caroline Walta kreeg ik een toepasselijke Loesje-tekst toegezonden en die nodigt uit om naar buiten te gaan voor MUS.

Veel plezier met de tellingen en laat me weten wat je boeit!

Jan Schoppers

Voor in je agenda: DRIE TELRONDES IN 2012

*Ochtendronde 1 : periode **1-30 april** (eerste weekend zondag 1 april)*

*Ochtendronde 2: periode **15 mei-15 juni** (eerste weekend 19 en 20 mei)
(telpunten in omgekeerde volgorde tellen)*

*Avondronde: periode **15 juni-15 juli** (eerste weekend 16 en 17 juni)*

De Ochtendrondes starten een half uur voor en eind tot twee uur na zonsopkomst en de Avondronde tussen 19.00 uur en zonsondergang

**GA JE MEE
DE STRAAT OP
GELUKSVOGELS
TELLEN**

Postbus 1045

Loesje

6801 BA Arnhem

www.loesje.nl